

Monumentnummer*: 513738

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 maart 2001
Kadaster deel/nr 82628/161

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Kerkrade Kerkrade Limburg

Locatiennaam Locatieomschrijving
Kerkrade Terwinselen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Kerkrade A 4836

Omschrijving**

Inleiding

ROOMS-KATHOLIEKE KERK van de parochie O.L.V. Onbevlekt Ontvangen, gebouwd in 1921 met naast liggende pastorie. Ontwerp van architect J.H.H. van Groenendael met invloed van het Eclecticisme. In 1939 na ernstige mijnschade, waarbij koepels werden vernield, werden nieuwe plafonds aangebracht, t.w. stucwerk op gevlochten koepels van ijzer.

In 1950 werd de kerkvloer vernieuwd, in 1970 werd de altaarvloer veranderd.

Omschrijving

Kruiskerk met dubbele kruisarmen met zadel- en schilddaken met Muldenpannen. Halfronde absis met kegelvormig dak met kunstleien. Toren in oksel van het schip en linker kruisarm, met tentdak met leien en smeedijzeren kruis. Gevels in baksteen metselwerk in kruisverband. Natuursteen en mergel. Plint in Nivelsteiner afgedekt met band van Kunradersteen, speklagen in natuursteen, hoeklisenen, boogfriezen, kroonlijst van cassettes in mergelsteen en tandlijst langs topgevel. Rondboogvormige glas-in-lood vensters, deels met mergelsteen tratering. Rechthoekige houten deuren, deels rondboogvormige glas-in-lood bovenlichten met natuursteen tratering. Middendeel voorgevel uitspringend en uitlopend in een topgevel met hierin een nis met kruisdecoratie. Lisenen met steunbeer, kroonlijst. Entree in uitspringend portaal met zadeldak. Dubbele houten deur met smeedijzeren beslag. Het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

rondboogvormig bovenlicht dateert van omstreeks 1970. Boven portaal een beeldennis met Mariabeeld met aan weerszijden ronde ornamenten met voorstellingen uit de Litanie van O.L. Vrouw van Loreto: de Toren van David en de Poort des Hemels. Boogfries met bloemornamenten in bogen als basis van topgevel. Aan weerszijden terugliggende bouwdelen met half schilddak. Beide met zij-entree met rechthoekige houten deur met segmentvormig bovenlicht, waarboven in linkergevel een zonnwijzer. Zijgevels met drie traveeën in schip met steunberen en twee kruisarmen. Kruisarmen met steunberen op hoeken uitlopend in lisenen, cassettes in mergelsteen, in topgevel ruit- en kruismotief in mergel. Sacristie aan rechterzijgevel. Linkerzijgevel tussen kruisarmen uitspringend deel met tentdak, kroonlijst met bloktand. Voor uitspringend volume van één laag met plat dak, twee segmentboog vensters en rechthoekige goten deur. Rechts naast rechter kruisarm een naar boven versmallende toren met mergel speklagen en ornamentatie, verschillende lisenen onder klok en rondboogvormige galmgaten. Achtergevel schip met halfronde absis. Diverse natuursteen reliëfs en ornamenten. Boven dak absis een rond venster in topgevel.

Van het INTERIEUR is onder meer het volgende van belang.

Interieur: kruisarmen bij koor afgedekt met ieder twee tongewelven. Travee voor koor heeft koepelvormig gewelf, met aan weerszijden een kleine kapel met kruisgewelf. Hoofd- en dwarsschip met tongewelf. De viering heeft een kruisgewelf. In midden linkerzijwand onder toren de doopkapel met koepelplafond, vml. deur dichtgemetseld en nieuw venster aangebracht. Zandsteen doopvont van Edmond Wesseling, XX b. Vroege en latere muurschilderingen (1929-1948) van Charles Eyck, inclusief de triptiek achter het hoofdaltaar. Gezandstraalde ramen van Jerome Goffin in kruisarmen, na-oorlogs. Koorschilderingen van Frans Nols, 1956, en Arthur Nols, XX b. De schilderijen naast de ingangspartij van René Smeets, 1930. Het glasappliqué en de scheidingswand tussen kapel, sacristie en koor zijn van Theo Lennartz. Verbinding tussen rechter zijgevel van de kerk en de pastorie wordt gevormd door een sacristie. Verbindingsgang van pastorie naar sacristie telt een bouwlaag en plat dak. Plint in Nivelsteiner. Rechthoekige houten deur met aan weerszijden rechthoekige houten vensters voorzien van traliewerk. De sacristie telt twee bouwlagen en wordt afgedekt met een afgeplat schilddak. Plint eveneens in Nivelsteiner; dubbel venster voorzien van traliewerk; onder de dakrand boogfriezen in mergel; een dakkapel.

Waardering

Het kerkgebouw is van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een geestelijke en typologische ontwikkeling.

Het kerkgebouw bezit architectuurhistorische waarde vanwege het bijzonder belang voor de geschiedenis van de architectuur, als voorbeeld van het oeuvre van architect J.H.H. van Groenendael, wegens de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, het bijzondere materiaalgebruik en de ornamentiek. Ensemblewaarde ontleent het kerkgebouw aan de situering met aan de rechterzijde de pastorie en de Botanische Tuin en aan de linkerzijde een dokterswoning eveneens naar ontwerp van architect J.H.H. van Groenendael, en daarmee van belang voor het aanzien van de gemeente Kerkrade. Het kerkgebouw is van belang wegens de architectonische gaafheid van het exterieur en een deel van het interieur, en de hoge mate van architectuurhistorische en typologische zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument